

SM091:00/2011

SISÄASIAINMINISTERIÖ

15. 03. 2013

INRIKESMINISTERIET

Viite: SM091:00/2011/ Yhdenvertaisuussuunnittelun opas oppilaitoksille

Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry. lausuu Sisäasiainministeriölle kunnioittaen seuraavaa:

Yleistä: Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry. (OSKU) kiittää mahdollisuudesta lausua Yhdenvertaisuussuunnittelun oppaan sisällöstä Sisäasiainministeriölle. Yhdenvertaisen kohtelun ja syrjimättömyyden toteutumisen ja monimuotoisuuden hyväksymisen tulee olla luonnollinen osa kaikkea toimintaa.

YES 5 -hankkeen aikana valmisteltu oppilaitosten yhdenvertaisuusopas on hyvin valmisteltu ja siinä on kiitettävästi otettu huomioon eri toimijoiden näkökulmia ja se täydentää toimivasti yleisiä yhdenvertaisuussuunnittelun ohjeita. Yhdenvertaisuuslain 4 § mukaan viranomaisten tulee laatia yhdenvertaisuussuunnitelma etnisen yhdenvertaisuuden edistämiseksi. OSKU kiittää käsittelyssä olevan oppaan laatijoita siitä, että näkökulma siinä on ulotettu laajasti muihinkin kiellettyjen syrjintäperusteiden käsittelyyn. On myös hyvä, että opas tarjoaa työvälineitä yhdenvertaisuusnäkökulman vahvistamiseen yhdistetyissä suunnitelmissa ja tarjoaa kattavat selitykset eri termeille.

Yhdenvertaisuuden edistäminen oppilaitoksissa

Oppilaitokset ovat erilaisia ja opiskelijat niissä moninaisia. Oppaassa annetaan erilaisia kysymyksiä yhdenvertaisuuden arviointiin oppilaitoksissa ja edellytetään sellaisten työ- ja opetusjärjestelmien luomista, jotka edesauttavat asetettuja tavoitteita. Lisäksi oppaassa on käsitelty kattavasti erilaiset yhdenvertaisuuteen liittyvät käsitteet kuten muodollinen yhdenvertaisuus, tosiasiallinen yhdenvertaisuus, tasa-arvo jne., ja selvitetty niiden sisältö. Tämä on usein käytettyjen käsitteiden viidakossa välttämätöntä, sillä ne voivat usein sekoittaa ihmisten mielissä keskenään, jolloin itse asian ymmärtäminen saattaa vääristyä.

Ohjeet oppilaitosten yhdenvertaisuuskyselyn toteuttamiseen ovat käyttökelpoisia, mutta OSKU kaipaisi niihin hyväksi havaittuja käytäntöjä enemmän; miten henkilöitä on saatu vastaamaan ja miten vastaukset on pystytty muuttamaan käytännön hyödyksi. Maininta sivulla 17 "ainejärjestöjen ja oppilaskuntien kautta voidaan saada opiskelijoiden näkemyksiä tai ne voivat tuottaa raportteja tai selvityksiä yhdenvertaisuuden toteutumisesta omassa oppilaitoksessa" on OSKUn mielestä liian ylimalkainen. Opiskelijoiden kuuleminen on myös tässä asiassa ensiarvoisen tärkeää. Tässä kohdassa olisi myös hyvä olla maininta, millaisia raportteja ja selvityksiä halutaan ja millä välineillä opiskelijoilla on ne mahdollista toteuttaa.

SM091:00/2011

Yhdenvertaisuussuunnitelma

Itse yhdenvertaisuussuunnitelman laadintaan tarkoitettu muistilista on selkeä. Tiedotusosion ehdotus tiedottamisen liittämistä esimerkiksi hyvinvointipäivän tiedottamisen yhteyteen on looginen, mutta OSKU:n mielestä yhdenvertaisuussuunnitelmasta voi tiedottaa myös arkisemmin kuten vaikka ilmoitustauluilla. Päämääränä kaikessa on tuoda yhdenvertaisuus luonnolliseksi osaksi jokaisen ajattelua ja toimintaa. Kun se on luonnollinen osa toimintaa, se myös toteutuu paremmin. Yhdenvertaisuusasioiden tulee myös näkyä paremmin ja muutenkin kuin vain tiettyinä teemapäivinä.

Hyvät käytännöt -osio on pääosin hyvä ja tavoitteet on esitetty selkeästi. Hyvät käytännöt kuitenkin voisivat olla avattuna vielä monipuolisemmin ja asiaa tuntemattomammalle kattavammin selitettynä.

OSKU kiittää oppaan laatijoita loppuun liitetystä kyselyrungoista, joilla oppilaitokset pääsevät hyvään alkuun yhdenvertaisuuskartoituksissaan.

15.3.2013 Helsingissä

Nina Huovinen
puheenjohtaja

Vesa Kauppinen
pääsihteeri